

گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات، اظهارات و موضع‌گیری‌ها درباره

روند اجرایی برجام (۲۸)

(مقطع بررسی: ۹۵/۰۲/۰۵ تا ۹۵/۰۲/۱۲)

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

مقدمه:	۱
الف - گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات مرتبط با روند اجرایی برجام	۴
ب - گاه‌شمار اظهارات شخصیت‌های داخلی درباره برجام	۴
ج - گاه‌شمار اظهارات و ادعاهای مطرح شده از سوی مقامات گروه ۱+۵ و آژانس بین‌المللی اتمی (درباره برجام)	۵
د - رصد روند اجرایی برجام از منظر الزامات نه‌گانه رهبر معظم انقلاب	۸
هـ - بررسی پیامدهای سیاسی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی اجرایی برجام	۹
بررسی و تحلیل	۱۰

الف

بسمه تعالی

مقدمه:

۲۳ مرداد ۸۱ نقطه عطف مهمی در تاریخ فعالیت‌های هسته‌ای ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی به‌شمار می‌آید. در پی بزرگنمایی و حتی دروغ‌گویی‌های منافقین با بهره بردن از ظرفیت‌های نظام رسانه‌ای استکبار منافقین توانستند حمله سازمان یافته‌ای به این بهانه در سطح گسترده‌ای علیه ایران اسلامی تدارک ببینند، بر این اساس پرونده هسته‌ای ایران که پیش از انقلاب در سال ۱۳۲۹ کلید خورده بود و با تأسیس سازمان انرژی اتمی و امضای قرارداد ساخت نیروگاه بوشهر شکل جدی گرفته بود، وارد دوران جدیدی در حیات خود شد.

از آن تاریخ تاکنون پرونده هسته‌ای ایران شاهد فراز و نشیب‌های زیادی بود، به گونه‌ای که در دوره دبیری شورای عالی امنیت ملی آقای روحانی (۸۲/۷/۱۳ تا ۸۴/۵/۲۴) پرونده هسته‌ای ایران شاهد صدور بیانیه سعدآباد و امضاء توافقنامه بروکسل و پاریس و در نهایت تعلیق داوطلبانه فعالیت‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی بود. اما عدم پایبندی غرب به تعهدات خود باعث شد ایران در اردیبهشت ۸۴ فعالیت‌های هسته‌ای خود را از سر بگیرد. در دوره دبیری آقای لاریجانی نیز پرونده هسته‌ای ایران شاهد چند نوبت مذاکره و در نهایت تنظیم جدول زمانی برای پاسخگویی به پرسش‌های آژانس (مدالیته) بود. این پرونده در دوره آقای دکتر جلیلی نیز سه دور مذاکره در ژنو، دو دور مذاکره در استانبول، یک دور مذاکره در بغداد، مسکو و در نهایت دو دور مذاکره در آلماتی و فریز در برابر فریز و پذیرش پیشنهاد ایران برای شکل‌گیری همکاری میان ۷ کشور را تجربه کرد.

با روی کار آمدن دولت یازدهم، مأموریت مذاکرات و حل و فصل پرونده هسته‌ای به وزارت امور خارجه انتقال یافت. حاصل این مأموریت، مذاکرات سخت و فشرده ۲۲ ماهه بود که در ۳ آذر ۹۲ توافق ژنو با عنوان «برنامه اقدام مشترک» و در ۱۳ فروردین ۹۴ بیانیه لوزان قرائت شد تا اینکه پس از نه دور مذاکرات سخت و فشرده و چندین تمدید در تاریخ ۲۳ تیر ۹۴ بیانیه جمع‌بندی مذاکرات مبنی بر دستیابی به توافق جامع (برجام) توسط مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و طرف ایرانی قرائت شد. شورای امنیت سازمان ملل نیز تنها با گذشت شش روز از دستیابی به توافق جامع، قطعنامه ۲۲۳۱ را در تأیید دستیابی به برجام تصویب نمود. برجام در ادامه پس از ۶۰ روز بررسی و مجادلات طولانی به تصویب مجلسین آمریکا (سنا و نمایندگان) رسید. سپس برنامه جامع اقدام مشترک پس از بررسی‌های کارشناسی مفصل در مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۴/۷/۲۱ تصویب و فردای آن روز از سوی شورای نگهبان به تأیید رسید. رهبر معظم انقلاب نیز در تاریخ ۹۴/۰۷/۲۹ ضمن نامه‌ای به رئیس جمهوری که حاوی الزامات نه‌گانه در اجرای برجام بود، برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) را با عنایت به طی مراحل مختلف برای اجرا ابلاغ فرمودند. بولتن حاضر نگاهی تفکیکی - تحلیلی دارد به خبرها و مواضع موافقان و مخالفان برجام در ایران و اعضاء گروه ۵+۱، پس از انتشار بیانیه و تصویب برجام در مجالس ایران و آمریکا، فراز و فرود خبرها و اقدامات اجرایی برجام. بر این اساس جریان و جهت روند برجام از سوی طرفین قابلیت ارزیابی یافته و در برنامه سازی‌ها و گزارش‌های خبری می‌تواند مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

الف - گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات مرتبط با روند اجرایی برجام

ردیف	تاریخ	رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	توضیحی مختصر دربارهٔ رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	کلید واژه‌ها ^(۱)	منبع رسانه‌ای
۱	یکشنبه ۹۵/۰۲/۰۵	حمایت واشنگتن از حکم دیوان عالی آمریکا علیه ایران	دولت آمریکا روز یکشنبه اعلام کرد از تصمیم دیوان عالی این کشور برای موافقت با برداشت از حساب ایران به بهانه پرداخت غرامت به خانواده قربانیان حمله به مقر نظامیان آمریکایی در بیروت، حمایت می‌کند. یک مقام وزارت خارجه آمریکا در مورد اثر این حکم بر آینده توافق هسته‌ای ایران و گروه موسوم به ۵+۱، به روزنامه هافینگتون پست گفت که این تصمیم «هیچ ارتباطی» با تعهدات واشنگتن و تهران در برنامه جامع اقدام مشترک، ندارد.	۱۲	خبرگزاری فارس
۲	دوشنبه ۹۵/۰۲/۰۶	تشکیل کمیته ویژه پیگیری برداشت اموال ایران	محمد جواد ظریف وزیر خارجه کشورمان امروز، با اشاره به تصمیم دادگاه آمریکا مبنی بر دست‌درازی ۲ میلیارد دلاری به اموال بلوکه شده ایران گفت: تصمیم‌های خلاف حقوق بین‌الملل دادگاه‌های آمریکا علیه ایران سابقه طولانی دارد. تمام تلاش ما این است که مانع از دست اندازی آمریکا به اموالمان شویم، روشش هم این است که از ورود اموالمان به آمریکا جلوگیری کنیم. دولت کمیته تشکیل داده تا بررسی کند چرا این بی احتیاطی صورت گرفته و چگونه می‌توانیم از تکرار آن جلوگیری کنیم و چگونه بتوانیم در این مورد از دست اندازی به اموالمان جلوگیری کنیم.	۱۲	الف
۳	چهارشنبه ۹۵/۰۲/۰۸	افزایش صادرات نفت ایران	صادرات نفت ایران باسرعتی بسیار سریعتر از آنچه که تحلیلگران قبل از لغو تحریم‌ها پیش بینی می‌کردند در حال افزایش است و در حال حاضر تولید نفت این کشور به ۳/۶ میلیون بشکه در روز رسیده است.	۱۳	خبرگزاری تسنیم
۴	پنجشنبه ۹۵/۰۲/۰۹	واکنش کاخ سفید به طرح ممنوعیت خرید آب سنگین ایران	جاش ارنست، سخنگوی کاخ سفید در کنفرانس خبری با لحنی تمسخرآمیز از طرحی که خرید آب سنگین از ایران را ممنوع می‌کند، انتقاد کرد. «تام کاتن»، سناتور ایالت «آرکانزاس» پیش از این متممی را به این لایحه اضافه کرده بود که استفاده دولت اوباما از منابع مالی برای خرید آب سنگین از ایران را ممنوع می‌کرد.	۹	خبرگزاری فارس

۱- کدهای کلید واژه:

- ۱- بازرسی‌ها ۲- تحریم‌ها ۳- برگشت‌پذیری تحریم‌ها (مکانیسم ماشه) ۴- فرایند اجرایی برجام ۵- ادامه فعالیت‌های مبهم هسته‌ای ایران ۶- رویکرد مثبت به توافق هسته‌ای ۷- رویکرد انتقادی به توافق هسته‌ای
- ۸- ادعای تداوم سیاست‌های توسعه‌طلبانه ایران در منطقه ۹- پیامدهای برجام ۱۰- الزامات نه‌گانه و فرآیند اجرایی ۱۱- الزام آور نبودن (نامعتبر بودن) برجام
- ۱۲- سیاست‌های خصمانه واشنگتن در برابر تهران ۱۳- لغو و توقف تحریم‌ها ۱۴- پایبندی ایران به تعهدات برجامی خود ۱۵- پایبندی غرب به تعهدات برجامی خود

ردیف	تاریخ	رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	توضیحی مختصر دربارهٔ رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	کلید واژه‌ها ^(۱)	منبع رسانه‌ای
۵	پنجشنبه ۹۵/۰۲/۰۹	کارشکنی واشنگتن در بانک جهانی در قبال تهران	یک مقام وزارت خزانه‌داری آمریکا در گفت‌وگو با خبرگزاری فرانسه عنوان کرده نماینده کشورش در بانک جهانی باید به هر گونه طرح در این بانک برای اعطای وام به ایران رأی منفی بدهد. خبرگزاری فرانسه روز چهارشنبه می‌نویسد بانک جهانی، در صدد است فقر جهانی را ریشه‌کن کند، اما هنگامی که دامنه این تلاش به نزدیکی مرزهای ایران می‌رسد، این تلاش‌ها، علی‌رغم رفع تحریم‌ها علیه تهران بعد از اجرایی شدن توافق هسته‌ای، متوقف می‌شوند. این بانک مستقر در واشنگتن، بعد از سال ۲۰۰۵ که برای تبعیت از تحریم‌های بین‌المللی وضع شده به بهانه برنامه هسته‌ای، تمامی پروژه‌های جدیدش در ایران را متوقف کرد، تمایلی به بازگشت به تهران نداشته است. این سیاست، به نوشته خبرگزاری فرانسه، حتی بعد از رفع تحریم‌ها هم بی‌تغییر باقی مانده است.	۱۲	خبرگزاری فارس
۶	شنبه ۹۵/۰۲/۱۱	طرح خصمانه ۲ عضو کنگره آمریکا علیه ایران	در ادامه اقدامات خصمانه آمریکا علیه کشورمان، دو عضو کنگره این کشور طرحی را ارائه داده‌اند که مانع از تعامل وزارت دفاع آمریکا با شرکت‌هایی می‌شود که با ایران تجارت می‌کنند. پیتروسکام و جکی والورسکی، دو عضو کنگره آمریکا قصد دارند با ارائه این طرح مانع از این شوند که وزارت دفاع با شرکت‌هایی که با ایران در تعامل هستند قراردادی امضا کند.	۱۲	ایسنا
۷	یکشنبه ۹۵/۰۲/۱۲	تاکید ایران بر انتقال مشروط آب سنگین به آمریکا	سخنگوی سازمان انرژی اتمی گفت: کسانی که درباره قیمت آب سنگین صحبت می‌کنند از وضعیت بازار آگاهی ندارند. در کل ما آب سنگین را بر اساس قیمت روز به فروش رسانده ایم و قیمتی که داده ایم حتی از جاهایی که می‌خریدند نیز مقداری بالاتر است. وی اضافه کرد: آمریکا حتی بیشتر از مقداری که از کانادا می‌خرد از ما آب سنگین می‌خرد و در واقع ما جایگزین شرکت‌های کانادایی شده ایم.	۱۰	خبرگزاری جمهوری اسلامی
۸	یکشنبه ۹۵/۰۲/۱۲	طرح تحریم ایران در خلیج فارس	«رندی فوربس» نماینده ویرجینیا در کنگره آمریکا در این لایحه ادعا می‌کند حضور نظامیان ایران در خلیج فارس تحریک‌آمیز بوده است و باید تحریم‌های جدیدی علیه ایران اعمال شود. فوربس اعلام کرد ایران به قوانین بین‌المللی دریانوردی بر اساس قطعنامه‌های سازمان ملل در خلیج فارس بی‌توجه است و مانورهای نظامی ایران در خلیج فارس تنش‌زا است. این نماینده کنگره به مانورهای ایران در خلیج فارس در فاصله ۱۵۰۰ مایلی ناو هواپیمابر ترومن در سال ۲۰۱۵ اشاره کرد و گفت: اقدام ایران در این حادثه غیر قانونی بوده است. در ادامه این لایحه آمده است نیروهای مسلح آمریکایی در آبهای بین‌المللی به دست سپاه پاسداران ایران اسیر شدند درحالی‌که در این حادثه ایران حق بین‌المللی کشورهای دیگر را نقض کرده است.	۱۲	خبرگزاری مهر

ب - گاه‌شمار اظهارات شخصیت‌های داخلی دربارهٔ برجام

ردیف	تاریخ	مقام بیان‌کننده	موضوع محوری	اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۱	یکشنبه ۹۵/۰۲/۰۵	ولی‌اله سیف، رییس کل بانک مرکزی در دیدار با وزیر دارایی آفریقای جنوبی	مناسبات بانکی ایران	محدودیتی در فعالیت بانکی بین‌المللی نداریم، در توافق ایران و کشورهای ۱+۵ تمام تحریم‌های مرتبط با برنامه هسته‌ای ایران برداشته شده اما تحریم‌های اولیه باقی مانده است که ارتباطی با مذاکرات هسته‌ای ندارد.	خبرآنلاین
۲	یکشنبه ۹۵/۰۲/۰۵	سید عباس عراقچی، معاون حقوقی وزیر امور خارجه در برنامه تیترا امشب شبکه خبر	نقش خصمانه خزانه‌داری آمریکا در برجام	آنچه که مسلم است ما در اجرای برجام در قسمت رفع تحریم‌ها در برخی حوزه‌ها پیشرفت خوبی داشتیم اما در حوزه بانکی مشکلاتی وجود دارد. در حوزه نفت و بیمه‌ها که مربوط به رفع برجام می‌شود اقدامات خوبی انجام شده اما در بخش بانکی با مشکلاتی مواجه هستیم اگر چه روند روبه جلویی است اما کند است که دلایل متعددی دارد که یکی از آن کارشکنی‌ها و عدم تسهیل مناسب روابط بانکی هست که پس از برجام می‌بایست برای ایران فراهم می‌شد. تداخل تحریم‌های اولیه و ثانویه و نقشی که خزانه داری آمریکا که تا کنون مثبت نبوده از جمله دلایل این موضع بوده است.	خبرگزاری تسنیم
۳	دوشنبه ۹۵/۰۲/۰۶	محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه در دیدار با نیکولا پوپوسکی وزیر خارجه مقدونیه در محل وزارت خارجه جمهوری اسلامی	برداشت ۲ میلیاردی از اموال ایران	محمد جواد ظریف وزیر خارجه کشورمان امروز، با اشاره به تصمیم دادگاه آمریکا مبنی بر دست‌درازی ۲ میلیارد دلاری به اموال بلوکه شده ایران گفت: تصمیم‌های خلاف حقوق بین‌الملل دادگاه‌های آمریکا علیه ایران سابقه طولانی دارد. تمام تلاش ما این است که مانع از دست‌اندازی آمریکا به اموالمان شویم، روشش هم این است که از ورود اموالمان به آمریکا جلوگیری کنیم. دولت کمیته تشکیل داده تا بررسی کند چرا این بی‌احتیاطی صورت گرفته و چگونه می‌توانیم از تکرار آن جلوگیری کنیم و چگونه بتوانیم در این مورد از دست‌اندازی به اموالمان جلوگیری کنیم.	الف

ردیف	تاریخ	مقام بیان کننده	موضوع محوری	اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۴	سه‌شنبه ۹۵/۰۲/۰۷	محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه در مصاحبه با نیویورکر	برداشت ۲ میلیاردی از اموال ایران	«کل احترامم به دستگاه عدالت آمریکا از بین رفت.» ظریف، حکم یاد شده و حکم قبل‌تر یک دادگاه برای پرداخت غرامت از طرف ایران به خانواده‌های قربانیان حملات ۱۱ سپتامبر را «مضحک» خواند و با متهم کردن تلویحی عربستان گفت: «چطور ممکن است شما ایران را به پرداخت غرامت به قربانیان ۱۱ سپتامبر مسئول کنید اما از دیگری که در واقع مقصر این واقعه بودند سلب مسئولیت کنید؟» آقای ظریف تأکید کرد: «وقتی که یک دادگاه ایران را برای ۱۱ سپتامبر سرزنش می‌کند، اعتبار دستگاه عدالت آمریکا را از بین می‌برد.»	الف
۵	چهارشنبه ۹۵/۰۲/۰۸	علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی در دیدار با رئیس هیات مدیره و مدیرعامل کشتیرانی جمهوری اسلامی	برجام و مناسبات بین المللی	شرایط جدید با همت ملت و با رهبری داهیان آیت الله خامنه‌ای پیش رفت. هرچند هنوز مشکلاتی باقی مانده است اما راه درستی را در پیش گرفتیم. فضای بین‌المللی اکنون به طرفی سوق پیدا کرده که کشورهای خارجی می‌خواهند از ظرفیت ایران استفاده کنند و به این نقطه رسیده‌اند که بدون کمک ایران نمی‌توانند به اهدافشان دست پیدا کنند.	خبرگزاری جمهوری اسلامی
۶	یکشنبه ۹۵/۰۲/۱۲	بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی	فروش آب سنگین ایران به آمریکا	سخنگوی سازمان انرژی اتمی گفت: کسانی که درباره قیمت آب سنگین صحبت می‌کنند از وضعیت بازار آگاهی ندارند. در کل ما آب سنگین را بر اساس قیمت روز به فروش رسانده‌ایم و قیمتی که داده‌ایم حتی از جاهایی که می‌خریدند نیز مقداری بالاتر است. وی اضافه کرد: آمریکا حتی بیشتر از مقداری که از کانادا می‌خرید از ما آب سنگین می‌خرد و در واقع ما جایگزین شرکت‌های کانادایی شده‌ایم.	خبرگزاری جمهوری اسلامی

ج - گاه‌شمار اظهارات و ادعاهای مطرح شده از سوی مقامات گروه ۵+۱ و آژانس بین‌المللی اتمی (درباره برجام)

ردیف	تاریخ	مقام بیان‌کننده	موضوع محوری	ادعا یا اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۱	سه‌شنبه ۹۵/۰۲/۰۷	جان کربی، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در جمع خبرنگاران	خرید آب سنگین	خرید آب سنگین از ایران تامین‌کننده نیاز تحقیقاتی و علمی آمریکا بود؛ خرید آب سنگین از ایران تامین‌کننده تبعیت از شروط (توافق هسته‌ای) درخصوص تملک آب سنگین و هم‌تامین‌کننده نیاز تحقیقی و علمی ما در بخش تجاری بود بنابراین انجام این کار معقول بود. انتظار داریم که آب سنگین خریداری شده در هفته‌های آینده به آمریکا منتقل شود.	خبرگزاری ج.ا.ا
۲	چهارشنبه ۹۵/۰۲/۰۸	پت مک‌کراری، فرماندار ایالت «کارولینای شمالی» در بیانیه‌ای	تداوم تحریم‌ها	«با توافق هسته‌ای بحث‌انگیز رئیس‌جمهور اوباما، میلیاردها دلار به ایران پرداخت شده یا از دارایی‌هایش آزاد شده است، بدون اینکه نیاز به انجام کار زیادی در قبال آن وجود داشته باشد.» وی در ادامه نوشته است: «کارولینای شمالی تا وقتی که من فرماندار هستم به رژیمی که کماکان حامی پیشرو تروریسم است، باج نخواهد داد. اکنون وقت آن است که واشنگتن ایمنی و امنیت کارولینای شمالی و مردم آمریکا را اولویت قرار دهد.»	خبرگزاری فارس
۳	پنجشنبه ۹۵/۰۲/۰۹	جان مک‌کین، سناتور جمهوریبخواه آمریکایی	سیاست‌های منطقه‌ای آمریکا	«دخالت‌های ایران» در منطقه، ضعف آمریکا را نشان می‌دهد، کوتاهی و قصور ما در قبال کشورهای عربی، این منطقه را به منطقه‌ای دشمن خیز برای آمریکا، از ایران و القاعده گرفته تا روسیه، تبدیل کرده است.	باشگاه خبرنگاران
۴	پنجشنبه ۹۵/۰۲/۰۹	دونالد ترامپ، نامزد پیشتاز حزب جمهوری خواه آمریکا	برجام و انتخابات ریاست جمهوری آمریکا	«اشتباهات رئیس‌جمهور اوباما از عراق و مصر تا لیبی و و سوریه هر کدام موجب شده منطقه را در آشفتگی فرو برد و فضای مورد نیاز برای رشد داعش را فراهم کرد.» بخش عمده‌ای از سخنرانی دونالد ترامپ حمله به سیاست‌های اوباما بود. او در بخش دیگری از سخنانش به توافق هسته‌ای ایران پرداخت و آن را فاجعه بار خواند. او گفت این توافق ایران را به یک «قدرت بزرگ» تبدیل کرد که هزینه آن را اسرائیل، متحد آمریکا در منطقه و خود آمریکا می‌پردازد.	خبرگزاری تسنیم
۵	پنجشنبه ۹۵/۰۲/۰۹	مارک تونر، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا	نظام بانکی آمریکا	دولت آمریکا بارها اعلام کرده است که به لحاظ دسترسی دوباره ایران به نظام مالی آمریکا یا دسترسی مستقیم به دلارها، نباید هیچ‌گونه انتظاری داشت. باید بگوییم اظهارات وزیر جان کری کاملاً روشن بود که ما کماکان به تعهدات خود در چارچوب برجام عمل خواهیم کرد و این را برای بانک‌های خارجی یا شرکت‌های علاقه‌مند به تجارت با ایران، تا حد امکان روشن می‌کنیم که برای پایبندی به تحریم‌های کنونی، چه کاری می‌توانند و بلکه چه کاری باید انجام دهند. به نظر می‌رسد این مسئله (اقدام وزارت خزانه‌داری آمریکا) نیز در همین راستا باشد.	خبرگزاری صداوسیما

ردیف	تاریخ	مقام بیان کننده	موضوع محوری	ادعا یا اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۶	پنجشنبه ۹۵/۰۲/۰۹	اشتون کارترل، وزیر دفاع آمریکا در جلسه استماع کمیته امور مسلح سنا	برجام و مناسبات منطقه‌ای	توافق هسته‌ای، توافق خوبی برای ممانعت از دستیابی ایران به سلاح اتمی است اما ما همچنان باید با تهاجم ایران مقابله کنیم و در برابر نفوذ بدخیم ایران علیه دوستان و متحدان منطقه‌ای مان بویژه اسرائیل که ما تهدیدی ناگسستنی به آن داریم، بازدارندگی و مانع ایجاد کنیم و همچنین به شرکای خلیج فارس [مان که من هفته گذشته در ابوظبی و ریاض دیدار داشتم].	خبرگزاری فارس
۷	پنجشنبه ۹۵/۰۲/۰۹	جاش ارنست، سخنگوی کاخ سفید سخنگوی کاخ سفید در کنفرانس خبری	خرید آب سنگین از ایران	سخنگوی کاخ سفید با لحنی تمسخرآمیز از طرحی که را ممنوع می‌کند، انتقاد کرد. بعد از آنکه نمایندگان حزب دموکرات در مجلس سنا از تصویب لایحه بودجه انرژی و آب به دلیل وجود متممی در آن در ارتباط با منع خرید آب سنگین از ایران جلوگیری کردند، با لحنی تمسخرآمیز از سناتور ارائه‌کننده آن متمم انتقاد کرد.	خبرگزاری فارس
۸	پنجشنبه ۹۵/۰۲/۰۹	یک مقام خزانه‌داری آمریکا	اخذ وام از بانک جهانی	یک مقام وزارت خزانه‌داری آمریکا در گفت‌وگو با خبرگزاری فرانسه عنوان کرده نماینده کشورش در بانک جهانی باید به هر گونه طرح در این بانک برای اعطای وام به ایران رأی منفی بدهد. خبرگزاری فرانسه روز چهارشنبه می‌نویسد بانک جهانی، در صدد است فقر جهانی را ریشه‌کن کند، اما هنگامی که دامنه این تلاش به نزدیکی مرزهای ایران می‌رسد، این تلاش‌ها، علی‌رغم رفع تحریم‌ها علیه تهران بعد از اجرایی شدن توافق هسته‌ای، متوقف می‌شوند.	خبرگزاری فارس
۹	پنجشنبه ۹۵/۰۲/۰۹	پیتر روسکام و جکی والورسکی، دو عضو کنگره آمریکا	طرح تحریم شرکای خارجی وزارت دفاع ایران	در ادامه اقدامات خصمانه آمریکا علیه کشورمان، دو عضو کنگره این کشور طرحی را ارائه داده‌اند که مانع از تعامل وزارت دفاع آمریکا با شرکت‌هایی می‌شود که با ایران تجارت می‌کنند. پیتر روسکام و جکی والورسکی، دو عضو کنگره آمریکا قصد دارند با ارائه این طرح مانع از این شوند که وزارت دفاع با شرکت‌هایی که با ایران در تعامل هستند قراردادی امضا کنند. این طرح که قرار است روز جمعه مورد بررسی قرار گیرد.	ایسنا
۱۰	یکشنبه ۹۵/۰۲/۱۲	رندی فوربس، نماینده ویرجینیا در کنگره آمریکا	طرح تحریم ایران در خلیج فارس	یک نماینده جمهوری خواه در مجلس نمایندگان کنگره آمریکا پیش نویس طرح تحریم ایران در خلیج فارس را تسلیم کنگره کرده است. «رندی فوربس» نماینده ویرجینیا در کنگره آمریکا در این لایحه ادعا می‌کند حضور نظامیان ایران در خلیج فارس تحریک‌آمیز بوده است و باید تحریم‌های جدیدی علیه ایران اعمال شود. فوربس اعلام کرد ایران به قوانین بین‌المللی دربانوردی بر اساس قطعنامه‌های سازمان ملل در خلیج فارس بی‌توجه است و مانورهای نظامی ایران در خلیج فارس تنش‌زا است. این نماینده کنگره به مانورهای ایران در خلیج فارس در فاصله ۱۵۰۰ مایلی ناو هواپیمابر ترومن در سال ۲۰۱۵ اشاره کرد و گفت: اقدام ایران در این حادثه غیر قانونی بوده است. در ادامه این لایحه آمده است نیروهای مسلح آمریکایی در آبهای بین‌المللی به دست سپاه پاسداران ایران اسیر شدند درحالی‌که در این حادثه ایران حق بین‌المللی کشورهای دیگر را نقض کرده است.	خبرگزاری مهر

د - رصد روند اجرایی برجام از منظر الزامات نه‌گانه رهبر معظم انقلاب

ردیف	الزامات نه‌گانه رهبر انقلاب	واکنش‌های داخلی	واکنش‌های خارجی	فرایند اجرایی
۱	<p>رابعاً: اقدام در مورد نوسازی کارخانه‌ی اراک با حفظ هویت سنگین آن، تنها در صورتی آغاز خواهد شد که قرارداد قطعی و مطمئن درباره‌ی طرح جایگزین و تضمین کافی برای اجرای آن منعقد شده باشد.</p> <p>خامساً: معامله‌ی اورانیوم غنی شده‌ی موجود در برابر کیک زرد با دولت خارجی در صورتی آغاز خواهد شد که قرارداد مطمئن در این باره همراه با تضمین کافی منعقد شده باشد. معامله و تبادل مزبور، باید بتدریج و در دفعات متعدد باشد. (چهارشنبه ۹۴/۷/۲۹ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای)</p>	<p>آیا ارزان‌فروشی آب سنگین اراک به آمریکا صحت دارد؟ باید از مسئولان پرونده هسته‌ای پرسید با چه استدلالی و با چه قیمتی این مقدار از ذخایر (۳۲ تن آب سنگین) استراتژیک جمهوری اسلامی را به کشوری فروخته‌اند که به راحتی دو میلیارد دلار از سرمایه‌ی ایرانیان را بر اساس هیچ تصاحب کرده و به تاراج برده است. در هفته گذشته سید عباس عراقچی معاون وزیر خارجه و رئیس ستاد پیگیری اجرای برجام، خبر فروش ۳۲ تن از ذخایر آب‌سنگین تولید کارخانه اراک را به آمریکا در راستای عمل به تعهدات برجام اعلام کرد. بر اساس برجام، ایران متعهد شده بود میزان مازاد نیاز ذخایر آب‌سنگین (O_2D یا O_2H_2) خود را که چیزی در حدود ۱۳۰ تن می‌شود در بازارهای بین‌المللی به فروش برساند. آن‌طور که اعلام شده است این قرارداد با یک شرکت آمریکایی به ارزش ۸ میلیون و ۶۰۰ هزار دلار بوده و قرار است این محموله آب‌سنگین این هفته تحویل طرف آمریکایی داده شود. (مشرق نیوز شنبه ۹۵/۰۲/۱۱)</p>	<p>جان کربی سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا: خرید آب سنگین از ایران تامین‌کننده نیاز تحقیقاتی و علمی آمریکا بود، خرید آب سنگین از ایران تامین‌کننده تبعیت از شروط (توافق هسته‌ای) در خصوص تملک آب سنگین و هم‌تامین‌کننده نیاز تحقیقی و علمی ما در بخش تجاری بود بنابراین انجام این کار معقول بود. (خبرگزاری جمهوری اسلامی سه‌شنبه ۹۵/۰۲/۰۷)</p>	<p>- بهروز کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی: کسانی که درباره قیمت آب سنگین صحبت می‌کنند از وضعیت بازار آگاهی ندارند. ما آب سنگین را طبق قیمت روز فروختیم. ما در حال انجام تعهدات هستیم. علاوه بر ۱۳۰ تن آب سنگینی که می‌توانیم طبق برجام حفظ کنیم، حدود ۷۰ تن مازاد داریم که باید در بازارهای بین‌المللی عرضه شود. (خبرگزاری جمهوری اسلامی شنبه ۹۵/۰۲/۱۱)</p> <p>- بهروز کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی: تا زمانی که مطمئن نشویم تمام پول ناشی از فروش محموله آب سنگین به آمریکا واریز شده است این محموله منتقل نمی‌شود. البته ما تضمین‌های کافی را گرفته ایم و اکنون نیز صددرصد از کاری که انجام داده ایم مطمئنیم ولی احتیاط بیشتری می‌کنیم. (خبرگزاری مهر به نقل از صدا و سیما یکشنبه ۹۵/۰۲/۱۲)</p>

ردیف	محور یا موضوع	حوزه موضوعی	مستند	منبع و تاریخ
۱	نوسازی صنعت هوایی ایران تنها با برجام امکان پذیر است	ناوگان هوایی	علی عابدزاده، رئیس سازمان هواپیمایی کشوری گفت: در مرحله نخست هواپیماهای خانواده ایرباس ۳۲۰ و ایرباس ۳۳۰ در سال ۲۰۱۶ وارد کشور می‌شوند طبق پیش‌قرارداد شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی (هما) با شرکت هواپیماسازی ایرباس قرار است امسال ۵ تا ۸ فروند هواپیما به ایران تحویل داده شود گفت: امیدواریم هر چه زودتر مشکل تامین مالی و فاینانس خرید این هواپیما از سوی موسسات و نهادهایی که قرار است این فاینانس این هواپیما را تامین کنند، برطرف شوند. ایران بعد از برجام نشان داد به خوبی توانست نقش خود را ایفا کند و به تعهدات خود پایبند باشد، ضمن آنکه اطلاع دارم برخی شرکت‌های آمریکایی نیز به ایران آمده‌اند.	الف دوشنبه ۹۵/۰۲/۰۶
۲	برجام صنعت نفت ایران را از رکود خارج ساخت	صنعت نفت ایران	بلومبرگ: صادرات نفت ایران با سرعتی بسیار سریعتر از پیش بینی در حال افزایش است و در حال حاضر تولید نفت این کشور به ۳٫۶ میلیون بشکه در روز رسیده است.	خبرگزاری تسنیم چهارشنبه ۹۵/۰۲/۰۸
۳	برجام توان واقعی صنعت هسته‌ای کشور را محدود می‌کند	تولید آب سنگین	برخی از کارشناسان این حوزه معتقد هستند که ایران آب‌سنگین مازاد خود را بسیار ارزان‌تر از قیمت جهانی و بین‌المللی آن به آمریکا فروخته است. وزارت خارجه و وزارت انرژی آمریکا اعلام کردند «خریدهای بعدی آب‌سنگین از ایران در کار نیست و آمریکا مشتری دائمی ایران نخواهد بود!» این یعنی چه؟ ایران دیگر بر اساس برجام آب‌سنگینی نمی‌تواند تولید کند که بتواند آن را صادر کند و ایران موظف بود بر اساس قرارداد عهد قاجاری برجام دستاوردهای خود را فقط با زورگویی آمریکایی‌ها از دست بدهد تا شاهد پیشرفت نباشد!	مشرق نیوز شنبه ۹۵/۰۲/۱۱
۴	برجام عامل کنترل‌کننده توان هسته‌ای ایران است	برجام	اشتون کارتر، وزیر دفاع آمریکا: توافق هسته‌ای، توافق خوبی برای ممانعت از دستیابی ایران به سلاح اتمی است اما ما همچنان باید با تهاجم ایران مقابله کنیم و در برابر نفوذ بدخیم ایران علیه دوستان و متحدان منطقه‌ایمان بویژه اسرائیل که ما تعهدی ناگسستنی به آن داریم، بازدارندگی و مانع ایجاد کنیم و همچنین به شرکای خلیج فارس امان که من هفته گذشته در ابوظبی و ریاض دیدار داشتم».	خبرگزاری فارس پنجشنبه ۹۵/۰۲/۰۹

تحلیل و جمع‌بندی مهم‌ترین اظهارات و اقدامات مقامات جمهوری اسلامی ایران، آمریکا، اروپا و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پس از برجام؛ «حمایت واشنگتن از حکم دیوان عالی آمریکا علیه ایران، تشکیل کمیته ویژه پیگیری برداشت اموال ایران، افزایش صادرات نفت ایران، واکنش کاخ سفید به طرح ممنوعیت خرید آب سنگین ایران، کارشکنی واشنگتن در بانک جهانی در خصوص ایران، طرح خصمانه ۲ عضو کنگره آمریکا علیه ایران و تاکید سخنگوی سازمان انرژی اتمی کشور بر مشروط بودن انتقال آب سنگین آمریکا» از جمله موضوعاتی هستند که در بازه زمانی ۹۵/۰۲/۰۵ تا ۹۵/۰۲/۱۲ در خصوص برجام رسانه‌ای شدند.

۱- حکم دادگاه آمریکایی برای برداشت ۲ میلیارد دلار از اموال ایران از جمله اخباری است که در هفته اخیر همچون هفته پیش از آن بازتاب زیادی پیدا کرد. اما این هفته در تداوم خبرهای مربوط به حکم یادشده، خبرگزاری‌ها از «حمایت واشنگتن از حکم دیوان عالی آمریکا علیه ایران» خبر دادند. بر این اساس خبرگزاری فارس اعلام کرد: دولت آمریکا روز یکشنبه اعلام کرد از تصمیم دیوان عالی این کشور برای موافقت با برداشت از حساب ایران به بهانه پرداخت غرامت به خانواده قربانیان حمله به مقر نظامیان آمریکایی در بیروت، حمایت می‌کند. یک مقام وزارت خارجه آمریکا در مورد اثر این حکم بر آینده توافق هسته‌ای ایران و گروه موسوم به ۵+۱، به روزنامه هافینگتون پست گفت که این تصمیم «هیچ ارتباطی» با تعهدات واشنگتن و تهران در برنامه جامع اقدام مشترک، ندارد. (خبرگزاری فارس یکشنبه ۹۵/۰۲/۰۵) البته به موازات اظهارات مقامات آمریکایی در این خصوص، مقامات کشورمان نیز ضمن قبیح و خصمانه خواندن اقدام اخیر آمریکاییها بر پیگیری اقدام خصمانه اخیر آمریکا تاکید کردند. بر این اساس خبرگزاری الف گزارش کرد: محمد جواد ظریف وزیر خارجه کشورمان امروز، با اشاره به تصمیم دادگاه آمریکا مبنی بر دست‌درازی ۲ میلیارد دلاری به اموال بلوکه شده ایران گفت: تصمیم‌های خلاف حقوق بین‌الملل دادگاه‌های آمریکا علیه ایران سابقه طولانی دارد.. تمام تلاش ما این است که مانع از دست اندازی آمریکا به اموالمان شویم، روشش هم این است که از ورود اموالمان به آمریکا جلوگیری کنیم. دولت کمیته تشکیل داده تا بررسی کند چرا این بی‌احتیاطی صورت گرفته و چگونه می‌توانیم از تکرار آن جلوگیری کنیم و چگونه بتوانیم در این مورد از دست اندازی به اموالمان جلوگیری کنیم. (الف دوشنبه ۹۵/۰۲/۰۶)

۲- «کارشکنی واشنگتن در بانک جهانی در خصوص ایران» یکی دیگر از خبرهایی است که خبرگزاری‌ها در مقطع بررسی در بالا آن را مخابره کردند. خبرگزاری فرانسه در این خصوص اعلام کرد: یک مقام وزارت خزانه‌داری آمریکا در گفتگو با خبرگزاری فرانسه عنوان کرده نماینده کشورش در بانک جهانی باید به هر گونه طرح در این بانک برای اعطای وام به ایران رأی منفی بدهد. خبرگزاری فرانسه روز چهارشنبه می‌نویسد بانک جهانی، در صدد است فقر جهانی را ریشه‌کن کند، اما هنگامی که دامنه این تلاش به نزدیکی مرزهای ایران می‌رسد، این تلاش‌ها، علی‌رغم رفع تحریم‌ها علیه تهران بعد از اجرایی شدن توافق هسته‌ای، متوقف می‌شوند. این بانک مستقر در واشنگتن، بعد از سال ۲۰۰۵ که برای تبعیت از تحریم‌های بین‌المللی وضع شده به بهانه برنامه هسته‌ای، تمامی پروژه‌های جدیدش در ایران را متوقف کرد، تمایلی به بازگشت به تهران نداشته است. این سیاست، به نوشته خبرگزاری فرانسه، حتی بعد از رفع تحریم‌ها هم بی‌تغییر باقی

مانده است. (خبرگزاری فارس پنجشنبه ۹۵/۰۲/۰۹) البته وزیر خزانهداری آمریکا هفته گذشته در سخنانی بر تداوم تحریم‌ها تأکید کرد.^۱ همانطور که پیشتر گفته شد مهمترین چالش برای اجرایی شدن برجام «تداوم تحریم‌ها» ست و وزارت خزانهداری آمریکا بیشترین تلاش را برای تداوم تحریم‌ها و باقی ماندن ساختار آن و در نتیجه ممانعت از اجرای برجام انجام می دهند. این واقعیت بیشتر از سوی رهبر معظم انقلاب در حرم مطهر رضوی به مناسبت اولین روز سال جدید این گونه بیان شد: سیاستمداران آمریکایی و وزارت خزانهداری این کشور از یک طرف تحریم را با روش‌های خاص و پیچیده، عملاً حفظ می کنند و با دشمنی محض از تهدید به تحریم سخن می گویند. اخیراً نیز معاون حقوقی و بین الملل وزارت امور خارجه کشورمان در مصاحبه با شبکه خبر همین واقعیت را تأکید کرد: آنچه که مسلم است ما در اجرای برجام در قسمت رفع تحریم‌ها در برخی حوزه‌ها پیشرفت خوبی داشتیم اما در حوزه بانکی مشکلاتی وجود دارد. در حوزه نفت و بیمه‌ها که مربوط به رفع برجام می‌شود اقدامات خوبی انجام شده اما در بخش بانکی با مشکلاتی مواجه هستیم اگر چه روند روبه جلویی است اما کند است که دلایل متعددی دارد که یکی از آن کارشکنی‌ها و عدم تسهیل مناسب روابط بانکی هست که پس از برجام می‌بایست برای ایران فراهم می‌شد. تداخل تحریم‌های اولیه و ثانویه و نقشی که خزانهداری آمریکا که تا کنون مثبت نبوده از جمله دلایل این موضع بوده است. (خبرگزاری تسنیم یکشنبه ۹۵/۰۲/۰۵)

۳- «فروش آب سنگین به آمریکا» شاید مهم‌ترین خبر برجامی هفته گذشته بود که بازتاب و جواشی زیادی چه در ایران و چه در آمریکا داشت به گونه‌ای که تعدادی از افراد وابسته به جریان‌های تندروی مخالف ایران طرح ممنوعیت خرید آب سنگین ایران را مطرح کردند که با توجه به اخبار این طرح شکست خورد. از طرفی سخنگوی سازمان انرژی اتمی کشورمان نیز در این خصوص با توجه به راهزنی ۲ میلیاردی اخیر واشنگتن جهت رعایت بیشتر احتیاطات از مشروط بودن انتقال آب سنگین به واریز پول خبر داد..

به هر حال در این خصوص ملاحظاتی چند به نظر می‌رسد؛

خبر انتقال آب سنگین ایران به آمریکا و خرید آن از سوی واشنگتن به خودی خود با اهمیت است از این نظر که اولاً: توانایی علمی - صنعتی ایران در خصوص هسته‌ای مورد اذعان و اعتراف سایر کشورها قرار گرفته.

ثانیاً: پیش قدم شدن آمریکا برای خرید این محموله و انتقال ارزش مالی آن به ایران خود به نوعی نشان از جدیت واشنگتن برای اجرای برجام و شل شدن ساختار تحریم‌ها دارد. البته نباید از بدعهدی و خصومت دیرین واشنگتن غافل شد، که صد البته رهنمودهای رهبر معظم انقلاب اسلامی در خصوص ضرورت حفظ آگاهی و بصیرت در برابر خدعه‌های دولت استکباری آمریکا و همچنین ضرورت پرداختن به اصول و ارکان همچون اقتصاد مقاومتی نقش بی بدیلی در تحقق موفقیت دارد .

۱ - سیستم مالی آمریکا به روی ایران باز نیست و تا زمانی که ایران رفتار خود را در حوزه‌های غیرهسته‌ای تغییر نداده، تحریم‌های غیرهسته‌ای باقی می‌مانند. ما دولت به دولت و موسسه به موسسه این موضع را شفاف کرده‌ایم. در خصوص دادرهای ایران برای استفاده از دلار هم باید گفت که این مشکلات یکی به نوع کارکرد خود ایران بازمی‌گردد و دیگری به مسائلی که در حوزه هسته‌ای نمی‌گنجند. (خبرگزاری فارس دوشنبه ۹۵/۰۱/۲۳)